

ORGANELE ELECTORALE ABILITATE CU DREPTUL DE A ORGANIZA ȘI DESFĂȘURA ALEGERILE PARLAMENTARE EUROPENE

Marius NEGOIȚĂ,
doctorand

SUMMARY

In this article, the establishment, operation and duties of electoral bodies empowered to organize and carry out the European Parliament elections are investigated. In particular, it examines the establishment and operation of the Central Electoral Bureau, the County Election Office and the electoral bureaus of the polling stations in Romania and abroad.

Parlamentul European este singurul organ al Uniunii Europene ales în mod direct. Cei 736 de deputați sînt aleși pe o perioadă de cinci ani de către alegătorii din cele 27 de state-membre ale Uniunii Europene, în numele a 500 de milioane de cetățeni. Reuniunile și deliberările Parlamentului European sînt publice. Deciziile, luările de poziție și dezbaterile parlamentare sînt publicate în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene și pe site-ul Parlamentului European, <http://www.europarl.europa.eu>.

Sediul oficial al Parlamentului European se află la Strasbourg, la frontiera dintre Franța și Germania, ceea ce simbolizează reconcilierea Europei după cele două războaie mondiale. Așa cum a fost decis de către statele-membre ale UE, Parlamentul organizează anual la Strasbourg 12 sesiuni plenare. Comisiile parlamentare se reunesc la Bruxelles, unde pot fi organizate sesiuni plenare suplimentare. Dezbaterile în plen se desfășoară în toate limbile oficiale ale UE, reflectînd astfel importanța pe care o acordă Parlamentul unei Uniuni diverse și multiculturale "unite în diversitate"!

Președintele Parlamentului European este ales pentru un mandat de doi ani și jumătate, ceea ce reprezintă jumătate dintr-o legislatură, și care poate fi reînnoit. Președintele reprezintă Parlamentul în relațiile sale cu exteriorul și în relațiile cu celelalte instituții comunitare. Acesta prezidează ședințele plenare ale Parlamentului, Biroul Parlamentului (cu cei 14 vicepre-

ședinți) și Conferința președinților grupurilor politice.

Deputații din Parlamentul European se reunesc în *grupuri politice* - aceștia nu se grupează în funcție de naționalitate, ci în funcție de afinitățile lor politice. Un *grup politic* este alcătuit din deputați aleși în cel puțin un sfert din țările UE și numără cel puțin 25 de membri. În prezent, există șapte grupuri politice în Parlamentul European. Deputații care nu aparțin niciunui dintre aceste grupuri se numesc "deputați neafiliați". Grupurile politice își recrutează propriul personal, iar deputații au asistenți parlamentari.

Formarea organelor electorale în procesul electoral la toate nivelurile este etapa principală în constituirea bazelor organizațional-tehnologice, care reprezintă un sistem dinamic în scopul organizării și desfășurării alegerilor europarlamentare. Ca și orice sistem social, sistemul organelor electorale europarlamentare reprezintă un organism bine încheiat, care activează după anumite reguli strict determinate de legislația electorală. În cazul organizării și desfășurării alegerilor europarlamentare actul de bază îl constituie Legea nr.33 din 16 ianuarie 2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European în vigoare, începînd cu data de 4 martie 2009.

În sarcina organelor electorale europarlamentare și alte organe electorale se pune:

- efectuarea înregistrării alegătorilor;
- întocmirea listelor electorale;

- înregistrarea candidaților la posturile electiv;
- desfășurarea scrutinului;
- numărarea voturilor;
- determinarea rezultatelor scrutinului.

Fiecare țară, tradițional, își are sistemul său de organe electorale, care activează pe parcursul anilor.

De regulă, în unele state, organele electorale sînt constituite din persoane cu funcții publice, care fac parte din aparatul de stat.

Astfel, în Belgia președinte al comisiei electorale teritoriale primare devine, conform funcției, președintele organului judecătoresc de primă instanță.

În Germania organele electorale de orice nivel activează sub conducerea unor funcționari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

În Mexic, Comisia Electorală Federală este condusă de secretarul de stat; ea este constituită dintr-un deputat și un senator, aleși de către camerele respective ale parlamentului, cîte un reprezentant din partea fiecărui partid politic și un notar de stat care este secretarul comisiei.

Comisia Electorală Federală formează comisiile electorale ale statelor federale și comitetele electorale de circumscripție, iar comisiile electorale ale secțiilor de votare sînt formate de către comitetele electorale de circumscripție [1, p. 265].

În conformitate cu legislația în vigoare, sistemul organelor electorale este independent de cele trei ramuri ale puterii publice și activează ca o structură publico-statală

[2] în scopul organizării și desfășurării alegerilor la toate nivelurile.

În cele două scrutine europarlamentare din toamna lui 2007 și din vara 2009, România a acumulat o anumită experiență în organizarea și desfășurarea alegerilor în Parlamentul European.

În scopul organizării și desfășurării alegerilor europarlamentare se constituie organe electorale în modul prevăzut de legislația electorală. Aceste organe, conform legislației în vigoare, sînt independente de organele centrelor de stat precum și de autoritățile administrației publice locale și se subordonează în exclusivitate normelor constituționale și celor electorale.

Actualmente, în majoritatea țărilor europene, există organe electorale centrale, de circumscripție și de sector.

Organele electorale centrale sînt responsabile de organizarea și desfășurarea alegerilor la nivel național și dau publicității rezultatele alegerilor desfășurate din circumscripțiile electorale.

Pentru organizarea și desfășurarea operațiunilor specifice perioadei electorale, în România se constituie Biroul Electoral Central, birourile electorale județene, biroul electoral pentru secțiile de votare din străinătate, birourile electorale ale sectoarelor municipiului București și birourile electorale ale secțiilor de votare (art. 23 alin. (1) din Legea nr. 67/2004).

În Republica Moldova există un alt sistem de organe electorale prevăzut de art.14 (Cod electoral), după cum urmează:

- a) Comisia Electorală Centrală;
- b) Consiliile electorale de circumscripție;
- c) Birourile electorale ale secțiilor de votare.

Pentru organizarea și desfășurarea alegerilor Europarlamentare, în România, la fel se constituie organe electorale, în conformitate cu art. 13^{A1} din Legea nr. 33/2007, după cum urmează:

- 1) Biroul Electoral Central;
- 2) Birourile electorale județene;
- 3) Biroul electoral pentru secțiile de votare din străinătate;
- 4) Birourile electorale ale sectoarelor municipiului București
- 5) Birourile electorale ale secțiilor de votare.

Biroul Electoral Central. Conform art.14 alin.(1) din Legea 33/2007, Biroul Electoral Central este alcătuit din 5 judecători ai Înaltei Curți de Casație și Justiție, președintele și vicepreședinții Autorității Electorale Permanente [3] și cel mult 10 reprezentanți ai partidelor politice, organizațiilor cetățenilor aparținînd minorităților naționale, alianțelor politice sau electorale dintre acestea care participă la alegeri.

Desemnarea celor 5 judecători se face de președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, în ședință publică, în termen de 5 zile de la aducerea la cunoștință publică a zilei de referință, prin tragere la sorți, dintre judecătorii în exercițiu ai Curții. Data desfășurării ședinței publice de tragere la sorți se anunță în scris, cu două zile înainte, de către președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, partidelor politice și organizațiilor cetățenilor aparținînd minorităților naționale care au membri în Parlamentul European și se aduce la cunoștință publică prin mass-media conform art.14 alin.(2) din Legea 33/2007.

La organizarea și desfășurarea tragerii la sorți au dreptul să participe cîte un reprezentant, desemnat ca atare, al fiecărui partid politic și al fiecărei organizații a cetățenilor aparținînd minorităților naționale, care au membri în Parlamentul European. Rezultatul tragerii la sorți se consemnează într-un proces-verbal, semnat de președinte și de prim-magistratul-asistent al Înaltei Curți de Casație și Justiție, art.14 alin.(3) din Legea 33/2007.

În termen de 24 de ore de la investire, judecătorii desemnați îi

aleg din rîndul lor, prin vot secret, pe președintele Biroului Electoral Central și pe locuitorul acestuia. În termen de 24 de ore de la alegerea președintelui Biroului Electoral Central, în componența Biroului Electoral Central intră președintele și vicepreședinții Autorității Electorale Permanente, precum și cîte un reprezentant al fiecărui partid politic și al fiecărei organizații a cetățenilor aparținînd minorităților naționale, care au membri în Parlamentul European, art.14 alin.(4) din Legea 33/2007.

Constituirea Biroului Electoral Central se consemnează într-un proces-verbal, care reprezintă actul de investire. În această alcătuire, Biroul Electoral Central îndeplinește toate atribuțiile ce îi revin potrivit Legii nr. 33/2007.

În termen de două zile de la rămînerea definitivă a candidaturilor, fiecare partid politic, organizație a cetățenilor aparținînd minorităților naționale, alianță politică sau electorală care participă la alegeri și care nu are membri în Parlamentul European comunică, în scris, Biroului Electoral Central numele și prenumele reprezentantului lor. Comunicările transmise după acest termen nu se mai iau în considerare. Completarea Biroului Electoral Central cu reprezentanții propuși se face prin tragere la sorți, în termen de 24 de ore de la expirarea termenului în care se fac comunicările, de președintele Biroului Electoral Central, în prezența membrilor biroului și a persoanelor delegate de partidele politice, organizațiile cetățenilor aparținînd minorităților naționale, alianțele politice și alianțele electorale care au comunicat reprezentanții conform art. 14, alin. (6) din Legia nr. 33/2007.

Biroul Electoral Central funcționează la nivelul circumscripției electorale naționale și folosește, ca aparat de lucru, personal de specialitate din cadrul Ministerului Administrației și Internelor, al Autorității Electorale Permanente și al

Institutului Național de Statistică, art. 14 alin. (7) din Legea 33/2007.

Biroul Electoral Central, în componența prevăzută la alin. (4), adoptă, în termen de două zile de la constituire, un regulament de organizare și funcționare, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și este obligatoriu pentru toate birourile electorale, art. 14 alin. (8) din Legea 33/2007.

Atribuțiile Biroului Electoral Central pentru alegerile parlamentare europene sînt indicate în art. 14A1 alin. (1) din Legea 33/2007 după cum urmează:

a) asigură aplicarea și interpretarea unitară a dispozițiilor Legii 33/2007;

b) asigură publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, a listei cuprinzînd denumirea și semnele electorale ale partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și organizațiilor cetățenilor aparținînd minorităților naționale legal constituite, care au dreptul să participe la alegeri;

c) comunică birourilor electorale județene, birourilor electorale de sector și biroului electoral pentru secțiile de votare din străinătate candidaturile admise și le face cunoscute prin intermediul serviciilor publice de radio și de televiziune;

d) rezolvă întîmpinările referitoare la propria sa activitate și contestațiile cu privire la activitatea birourilor electorale județene, a birourilor electorale ale sectoarelor municipiului București și a biroului electoral pentru secțiile de votare din străinătate;

e) contestațiile se soluționează prin decizii care sînt obligatorii pentru biroul electoral în cauză, precum și pentru autoritățile și instituțiile publice la care se referă, sub sancțiunile prevăzute de prezenta lege; în cazul în care pentru soluționarea unei întîmpinări sau contestații sînt necesare verificări de fapt, acestea se efectuează în prezența unui judecător din cadrul Biroului Electoral Central; aseme-

nea verificări nu se pot face în ziua de referință;

f) constată, pe baza comunicărilor primite de la birourile electorale ierarhic inferioare, dacă există partide politice, alianțe politice, alianțe electorale și organizații ale cetățenilor aparținînd minorităților naționale care au întrunit pragul electoral prevăzut la art. 20 alin. (1) și candidați independenți care au întrunit coeficientul electoral prevăzut la art. 20 alin. (2) și dă publicității, în termen de 24 de ore de la constatare, lista partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și organizațiilor cetățenilor aparținînd minorităților naționale, care au întrunit pragul electoral și a candidaților independenți care au întrunit coeficientul electoral;

g) primește de la birourile electorale județene, birourile electorale ale sectoarelor și de la biroul electoral pentru secțiile de votare din străinătate procesele-verbale prevăzute la art. 19*8; centralizează voturile valabil exprimate pentru fiecare partid politic, alianță politică, alianță electorală, organizație a cetățenilor aparținînd minorităților naționale și candidat independent care îndeplinește condiția prevăzută la lit. e) și asigură repartizarea și atribuirea mandatelor;

h) anulează rezultatul alegerilor în cazul în care constată că votarea sau stabilirea rezultatului alegerilor a avut loc prin fraude de natură să modifice atribuirea mandatelor și dispune repetarea scrutinului în secțiile de votare unde s-a constatat fraudă;

i) poate dispune renumărarea voturilor într-o secție de votare sau refacerea centralizării voturilor și a rezultatului alegerilor dintr-un județ, sector sau din secțiile de votare din străinătate, în situația în care constată, pe baza probelor administrate, că au fost comise erori sau au fost înregistrate neconcordanțe între datele înregistrate în procesele-verbale;

j) organizează și implementează un sistem de colectare de date și de informare periodică a opiniei publice privind prezența populației la vot, în baza unui eșantion reprezentativ la nivel județean și național;

k) transmite Autorității Electorale Permanente, după publicarea rezultatelor alegerilor în Monitorul Oficial al României, Partea I, materialele necesare.

În exercitarea atribuțiilor ce îi revin potrivit prevederilor prezentei legi, Biroul Electoral Central adoptă decizii și hotărîri. Hotărîrile Biroului Electoral Central se dau pentru interpretarea unitară a prezentei legi și sînt general obligatorii. Deciziile Biroului Electoral Central se dau pentru aplicarea unitară a prevederilor prezentei legi, precum și în soluționarea întîmpinărilor și contestațiilor care sînt de competența sa. Deciziile Biroului Electoral Central sînt obligatorii pentru toate autoritățile, instituțiile publice, birourile electorale, precum și pentru toate organismele cu atribuții în materie electorală. Deciziile se aduc la cunoștință prin afișare și prin orice mijloc de publicitate, iar hotărîrile se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I art. 14A1 alin. (5) din Legea 33/2007.

Statutul juridic [2, p. 112] al Biroului Electoral Central ca organ electoral la nivel național, potrivit legilor nr.67/2004 și nr.33/2007, constă în următoarele:

- în limita competenței sale, este independent de organele de stat și alte autorități ale administrației publice centrale și locale;

- are un cadru distinct de atribuții stabilit de legislația electorală;

- este constituit din judecători ai Înaltei Curți de Casație și Justiție, președintele și vicepreședinții Autorității Electorale Permanente și reprezentanți ai partidelor politice, organizațiilor cetățenilor aparținînd minorităților naționale, alianțelor politice sau electora-

le dintre acestea care participă la alegeri;

- exercită temporar atribuțiile prevăzute de lege (în cazul Republicii Moldova Comisia Electorală Centrală este un organ de stat și activează permanent (Cod Electoral, art. 16, alin. (1)) ;

- deciziile și hotărârile adoptate în limita competenței sînt obligatorii pentru toate autoritățile, instituțiile publice, birourile electorale, precum și pentru toate organismele cu atribuții în materie electorală;

- este înzestrată cu atribuții de control asupra respectării drepturilor electorale ale cetățenilor;

- conform art.34 din Legea nr 67/2004, Biroul Electoral Central își încetează activitatea după publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I a rezultatului alegerilor, potrivit prevederilor prezentei legi.

Potrivit art.14^{A2} din Legea 33/2007 **Biroul electoral județean sau al sectorului municipiului București** este constituit din 3 judecători, un reprezentant al Autorității Electorale Permanente desemnat de către aceasta prin hotărîre și din cel mult 10 reprezentanți ai partidelor politice, organizațiilor cetățenilor aparținînd minorităților naționale, alianțelor politice sau electorale dintre acestea care participă la alegeri.

Desemnarea judecătorilor se face în ședință publică, cu 60 de zile înainte de ziua de referință, de către președintele tribunalului, prin tragere la sorți, dintre judecătorii în exercițiu ai acestuia, sau în cazul biroului electoral al sectorului municipiului București, dintre judecătorii în exercițiu ai judecătoriei sectorului. Data ședinței se aduce la cunoștință publică, prin presă, de președintele tribunalului, cu cel puțin 24 de ore înainte.

Biroul electoral județean sau al sectorului municipiului București astfel constituit îndeplinește toate atribuțiile ce îi revin potrivit prezentei legi, urmînd a fi completat

în termen de 24 de ore cu reprezentantul Autorității Electorale Permanente.

Cel mai tîrziu cu 15 zile înainte de ziua de referință, biroul electoral județean sau al sectorului municipiului București se completează cu cîte un reprezentant al fiecărui partid politic, al fiecărei organizații a cetățenilor aparținînd minorităților naționale, alianțe politice sau electorale care au membri în Parlamentul European și participă la alegeri. Pînă la această dată, partidele politice, organizațiile cetățenilor aparținînd minorităților naționale, alianțele politice sau electorale dintre acestea care participă la alegeri și au membri în Parlamentul European au obligația de a transmite numele și prenumele reprezentantului lor biroului electoral județean sau al sectorului municipiului București. Comunicările transmise după acest termen nu se mai iau în considerare.

În termen de 5 zile de la expirarea termenului prevăzut de alin. (3) se va proceda la completarea biroului cu cîte un reprezentant al fiecărui partid politic, al fiecărei organizații a cetățenilor aparținînd minorităților naționale, alianțe politice sau electorale dintre acestea care participă la alegeri și care nu au membri în Parlamentul European de președintele biroului, prin tragere la sorți în prezența membrilor biroului și a persoanelor delegate de partidele politice, organizațiile cetățenilor aparținînd minorităților naționale, alianțele politice și alianțele electorale care au comunicat reprezentanții. Pînă la această dată, partidele politice, organizațiile cetățenilor aparținînd minorităților naționale, alianțele politice sau electorale care participă la alegeri și care nu au membri în Parlamentul European au obligația de a transmite biroului electoral județean sau al sectorului municipiului București numele și prenumele reprezentanților lor.

Atribuțiile birourilor electorale

județene sau ale sectoarelor municipiului București sînt prevăzute de art.14^{A3} din Legea 33/2007, și anume:

- urmăresc și asigură aplicarea unitară și respectarea dispozițiilor prezentei legi de către toate autoritățile, instituțiile și organismele cu responsabilități în materie electorală din cadrul județului sau sectorului municipiului București; asigură, împreună cu prefectii, instruirea președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare și a locuitorilor acestora;

- rezolvă întîmpinările referitoare la propria activitate și contestațiile cu privire la operațiunile birourilor electorale ale secțiilor de votare; contestațiile se soluționează prin decizii care sînt obligatorii pentru biroul electoral în cauză, precum și pentru autoritățile și instituțiile publice la care se referă, sub sancțiunile prevăzute de prezenta lege;

- veghează la organizarea din timp a secțiilor de votare; distribuie, pe bază de proces-verbal, împreună cu primarii, buletinele de vot, ștampilele de control, ștampilele cu mențiunea "VOTAT" și celelalte materiale necesare procesului electoral birourilor electorale ale secțiilor de votare;

- în baza tabelului transmis de Autoritatea Electorală Permanentă, ce cuprinde alegătorii comunitari înscriși în listele electorale speciale, confirmă, la solicitarea birourilor electorale ale secțiilor de votare din raza lor teritorială, că alegătorii comunitari care se prezintă la vot potrivit art. 9*2 sînt înscriși în listele electorale speciale;

- totalizează voturile valabil exprimate pentru fiecare listă de candidați și fiecare candidat independent și comunică rezultatele Biroului Electoral Central în vederea stabilirii pragului electoral;

- centralizează rezultatele numărării voturilor pentru județul sau sectorul municipiului București în care funcționează și înaintează Bi-

roului Electoral Central procesul verbal prevăzut de art.19*8, procesele-verbale primite de la birourile electorale ale secțiilor de votare, precum și toate întâmpinările și contestațiile;

- predau, pe bază de proces-verbal, tribunalelor județene, respectiv Tribunalului București, buletinele de vot nule și cele contestate, listele electorale utilizate în cadrul secției de votare, precum și celelalte documente și materiale deținute, care nu sînt predate Biroului Electoral Central și alte atribuții ce le revin potrivit Legii nr.33/2007.

Deciziile biroului electoral județean sau ale sectorului municipiului București se aduc la cunoștință publică prin afișare sau prin orice alt mijloc de publicitate.

În cazul în care constată neconcordanțe între datele conținute de procesele-verbale primite de la birourile electorale ale secțiilor de votare, biroul electoral județean sau al sectorului municipiului București solicită președintelui biroului electoral al secției de votare să facă corecturile necesare, pe care să le ateste prin semnătură și prin aplicarea ștampilei de control a secției de votare.

Birourile electorale ale secțiilor de votare, conform prevederilor art.14^{A5} din Legea 33/2007, sînt alcătuite dintr-un președinte, un locțiitor al acestuia, care sînt, de regulă, magistrați sau alți juriști, precum și din 7 reprezentanți ai partidelor politice, organizațiilor cetățenilor aparținînd minorităților naționale, alianțelor politice sau electorale care participă la alegeri. Birourile electorale ale secțiilor de votare nu pot funcționa cu mai puțin de 5 membri.

Desemnarea președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare și a locțiitorilor acestora se face cu cel mult 10 zile înainte de ziua de referință, de către președintele tribunalului, în ședință publică anunțată cu 48 de ore înainte, prin tragere la sorți, pe funcții, dintre

magistrați sau alți juriști existenți în județ sau în municipiul București (art.14^{A5} alin.(2) din Legea 33/2007).

Listele magistraților care vor participa la tragerea la sorți se întocmesc de către președintele tribunalului, iar cele ale altor juriști de către prefect, împreună cu președintele tribunalului, pînă cel mai tîrziu cu 30 de zile înaintea zilei de referință. Listele vor cuprinde un număr de persoane mai mare cu cel puțin 10% decît cel necesar, acestea fiind rezervă la dispoziția președintelui tribunalului, pentru înlocuirea, în cazuri deosebite, a titularilor (art.14^{A5} alin.(3) din Legea 33/2007).

În cazul în care numărul juriștilor este insuficient, lista va fi completată, la propunerea prefectului, cu alte persoane cu o reputație bună în localitate, care nu fac parte din nici un partid politic și din nici o organizație a cetățenilor aparținînd minorităților naționale care participă la alegeri și care nu sînt rude pînă la gradul al patrulea cu nici unul dintre candidați (art.14^{A5} alin.(5) din Legea 33/2007).

Propunerile de persoane din lista întocmită de președintele tribunalului și cele din listele întocmite de prefect trebuie avizate de Autoritatea Electorală Permanentă, pe baza evaluării activității desfășurate la alegerile anterioare, indiferent de tipul lor, ca președinți ai birourilor electorale ale secțiilor de votare și locțiitori ai acestora, acolo unde este cazul (art.14^{A5} alin.(7) din Legea 33/2007).

În cel mult 48 de ore de la tragerea la sorți, președintele tribunalului transmite biroului electoral județean sau, după caz, birourilor electorale de sector lista persoanelor desemnate ca președinți ai birourilor electorale ale secțiilor de votare și locțiitori ai acestora (art.14^{A5} alin.(9) din Legea 33/2007).

În cel mult două zile de la expirarea termenului prevăzut la alin. (9), partidele politice, organizațiile

cetățenilor aparținînd minorităților naționale, alianțele [3] politice sau electorale care participă la alegeri sînt obligate să comunice biroului electoral județean, respectiv biroului electoral de sector, în cazul municipiului București, lista reprezentanților lor în birourile electorale ale secțiilor de votare, sub forma unui tabel ce cuprinde următoarele: numărul secției de votare, numele, prenumele, codul numeric personal, domiciliul sau reședința și modalitatea de contact, respectiv numărul de telefon, de fax sau adresa de e-mail. Un partid politic, o organizație a cetățenilor aparținînd minorităților naționale, o alianță politică sau electorală care participă la alegeri poate avea într-un birou electoral al unei secții de votare cel mult 3 reprezentanți (art.14^{A5} alin.(10) din Legea 33/2007).

Completarea birourilor electorale ale secțiilor de votare cu reprezentanții partidelor politice, organizațiilor cetățenilor aparținînd minorităților naționale, alianțelor politice sau electorale se face de președintele biroului electoral județean, respectiv de președintele biroului electoral al sectorului municipiului București, în prezența reprezentanților partidelor politice, organizațiilor cetățenilor aparținînd minorităților naționale, alianțelor politice sau electorale în biroul electoral județean sau în biroul electoral al sectorului respectiv. Operațiunile de completare a birourilor electorale ale secțiilor de votare pot avea loc în ambele zile și se consemnează în procese-verbale care constituie actele de investitură. Birourile electorale ale secțiilor de votare se consideră constituite la data completării acestora cu reprezentanții partidelor politice, organizațiilor cetățenilor aparținînd minorităților naționale și alianțelor politice sau electorale.

Ordinea de completare a birourilor electorale ale secțiilor de votare este stabilită de prevede-

riile art.14^{A5} alin. (12) din Legea 33/2007 astfel:

- în prima etapă, birourile electorale ale secțiilor de votare se completează cu câte un reprezentant propus de fiecare partid politic, organizație a cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianță politică sau electorală, care participă la alegeri și are membri în Parlamentul European;

- în a doua etapă, birourile electorale ale secțiilor de votare se completează cu câte un reprezentant propus de fiecare partid politic, organizație a cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianță politică sau electorală, care participă la alegeri și nu are membri în Parlamentul European; desemnarea reprezentanților acestora se face potrivit ordinii stabilite la completarea biroului electoral județean sau al sectorului municipiului București;

Potrivit art. 14^{A7} din Legea 33/2007, birourile electorale ale secțiilor de votare au următoarele atribuții:

- primesc de la primari, pe bază de proces-verbal, cu două zile înainte de ziua de referință, două copii de pe listele electorale permanente și două copii de pe listele electorale speciale, ce cuprind alegătorii din secția de votare; un exemplar din fiecare tip de listă este pus la dispoziția alegătorilor pentru consultare și un exemplar este utilizat în ziua de referință;

- primesc, pe bază de proces-verbal, de la primari buletinele de vot, ștampila de control și ștampilele cu mențiunea "VOTAT", formularele pentru încheierea proceselor-verbale, alte imprimări și materiale necesare desfășurării procesului electoral, precum și un buletin de vot anulat, după caz, de către președintele biroului electoral județean, al sectorului municipiului București sau al biroului electoral pentru secțiile de votare din străinătate, pe care îl vor afișa la sediul secției de votare într-un loc vizibil,

în ziua premergătoare alegerilor; birourile electorale ale secțiilor de votare din străinătate primesc aceste materiale prin intermediul Ministerului Afacerilor Externe;

- conduc operațiunile de votare, iau toate măsurile de ordine în localul secției de votare și în jurul acestuia;

- numără voturile și consemnează rezultatele votării;

- rezolvă întâmpinările referitoare la propria lor activitate;

- predau birourilor electorale județene sau, după caz, biroului electoral al sectorului procesele-verbale cuprinzând rezultatele votării, buletinele de vot nule și cele contestate, împreună cu întâmpinările, contestațiile și materialele la care acestea se referă, precum și listele electorale utilizate în cadrul secției de votare, îndosariate pe tipuri de liste; birourile electorale ale secțiilor de votare din străinătate predau aceste materiale, prin intermediul Ministerului Afacerilor Externe, biroului electoral pentru secțiile de votare din străinătate sau, în cazul în care acesta și-a încetat activitatea, Tribunalului București;

- predau, pe bază de proces-verbal, reprezentantului judecătorei în a cărei rază teritorială își au sediul și care se află la sediul biroului electoral județean sau, după caz, la sediul biroului electoral de sector buletinele de vot întrebuițate și necontestate, precum și cele anulate, ștampilele și celelalte materiale utilizate în desfășurarea votării; birourile electorale ale secțiilor de votare din străinătate înaintează aceste materiale reprezentanților diplomatice, care, în termen de 3 luni de la publicarea rezultatului alegerilor în Monitorul Oficial al României, Partea I le predau în vederea topirii de către operatorii economici specializați;

- furnizează, în ziua de referință, date privind prezența populației la vot, conform unui program stabilit de Biroul Electoral Central;

- îndeplinesc orice alte atribuții care le revin potrivit art.14^{A7} din Legea nr.33/2007.

Potrivit art.14^{A6} **birourile electorale ale secțiilor de votare din străinătate** sînt constituite dintr-un președinte, desemnat de șeful misiunii diplomatice, de regulă din cadrul acesteia, și un număr între 2 și 6 membri stabiliți de președintele biroului electoral pentru secțiile de votare din străinătate, dintr-o listă întocmită de Ministerul Afacerilor Externe, cel mai târziu cu 30 de zile înainte de ziua de referință, la propunerea partidelor politice, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțelor politice sau electorale, care participă la alegeri și care au membri în Parlamentul European. În cazul în care numărul persoanelor propuse de acestea este insuficient, lista este completată de Ministerul Afacerilor Externe cu alte persoane cu o bună reputație și fără apartenență politică. Lista este transmisă spre avizare Autorității Electorale Permanente de către Ministerul Afacerilor Externe, în formatul solicitat de aceasta. Avizul Autorității Electorale Permanente se comunică Ministerului Afacerilor Externe pînă cel mai târziu cu 5 zile înaintea desemnării președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare și a locuitorilor acestora.

Birourile electorale județene, birourile electorale de sector, biroul electoral pentru secțiile de votare din străinătate și birourile electorale ale secțiilor de votare își încetează activitatea, după data predării către birourile electorale ierarhic superioare a proceselor-verbale de consemnare și centralizare a rezultatelor votării, pe care le-au întocmit, cu condiția confirmării lipsei oricăror erori sau neconcordanțe în acestea (art.14^{A9} din Legea 33/2007).

Din cele expuse mai sus, tragem următoarele concluzii:

- pentru o bună organizare și desfășurare a alegerilor în Parla-

mentul European este nevoie de a constitui organe electorale la nivel național, la nivel de județ și la nivel local din funcționari publici cu o practică bogată, cu o demnitate ireproșabilă și bine instruiți.

- unul dintre cele mai importante elemente ale sistemului electoral este independența organelor electorale. Pentru ca procesul electoral să poarte un caracter legal și democratic este nevoie ca organele electorale să fie independente din punct de vedere juridic, tehnico-organizatoric de organele de stat și funcționarii acestora;

- fiind organe de aplicare a normelor juridice, organele electorale, în cadrul activităților desfășurate, asigură respectarea normelor și dispozițiilor care stabilesc drepturile și îndatoririle lor în procesul de organizare a campaniilor electorale;

- consacarea legislativă a drepturilor, îndatoririlor și responsabilității organelor electorale și a membrilor acestora, asigură independența organelor electorale în procesul de adoptare a propriilor hotărâri și exclude, totodată, intervenția în activitatea lor din partea organelor de stat și funcționarilor acestora;

- legislația electorală impune organelor electorale obligația nu numai de a asigura realizarea, ci și protecția drepturilor electorale ale cetățenilor. Astfel, organele electorale examinează cererile și contestațiile ce vizează organizarea și desfășurarea alegerilor, adoptă hotărâri și decizii asupra lor.

Referințe bibliografice

1. Ion Guceac. *Curs elementar de drept constituțional*. Vol.II. Chișinău, 2004.
2. Ion Guceac. *Drept Electoral*. Chișinău, 2005.
3. Autoritatea Electorală Permanentă este o instituție nouă, necesară bunei funcționări a statului de drept

și a democrației. Înființarea ei a avut baza constituțională în art.73, alin.3), lit.a din Constituția României și reglementarea legală, inițial, în Legea nr. 373/2004 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului. Ulterior, competența, atribuțiile și funcționarea AEP au fost reglementate de Legea nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr.67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr.215/2001 și a Legii nr.393/2004 privind Statutul aleșilor locali, precum și în Regulamentul de organizare și funcționare al Autorității Electorale Permanente, cu modificările și completările ulterioare (Hotărârea nr.2/19.03.2007 a Parlamentului României, modificată și completată de Hotărârea nr.3/24.09.2008), este o structură administrativă de gestionare a procesului electoral doar cu atribuții tehnice și de educație electorală. Activează conform Regulamentului privind organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente. Autoritatea Electorală Permanentă are următoarele atribuții principale: elaborează propuneri privitoare la asigurarea logisticii necesare desfășurării alegerilor, pe care le transmite spre însușire Guvernului și autorităților administrației publice locale, și urmărește modul de îndeplinire a propunerilor; monitorizează și controlează modul de întocmire și actualizare a listelor electorale permanente; urmărește modul de întocmire și eliberare a cărților de alegător, în concordanță cu listele electorale permanente; elaborează studii și propuneri vizând îmbunătățirea sistemului electoral, pe care le dă publicității și le prezintă autorităților publice, partidelor politice, precum și organizațiilor neguvernamentale interesate; prezintă Parlamentului rezultatele alegerilor, în maximum 3 luni de la încheierea alegerilor pentru Camera Deputaților și Senat, pentru Președintele României și pentru autoritățile administrației publice locale.

În scopul participării la alegerile pentru membrii din România în Parlamentul European partidele politice, alianțele politice și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale constituie o alianță electorală la nivel național, pe bază de protocol. Odată cu

constituirea alianței electorale și admiterea prin decizia Biroului Electoral Central a protocolului de constituire a alianței electorale se începe compania electorală.

4. Codul Electoral, Chișinău, 2010.

5. Legea nr. 33 din 16 ianuarie 2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European, publicată în Monitorul Oficial nr. 28/16 ian. 2007.

6. Legea nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, publicată în Monitorul Oficial nr. 271 din 29 martie 2004.